NORCE
RKBU VEST

Involvering av barn i sakkyndigutredninger

Resultater fra prosjektet «Expert reports»

Øivin Christiansen, RKBU Vest, NORCE
SABB konferanse Oslo 21. mai 2025

Expert reports forskerteam

Hanne C Braarud
HVL

Magne O Mæhle
HVL

Tone Jørgensen
HVL

Vibeke Samsonsen
HVL

Dag Ø Nordanger
RVTS vest

Øivin Christiansen
RKBU Vest

Stipendiater

Rakel Greve
HVL

Polly Evans Mcginn
HVL

Høgskulen på Vestlandet

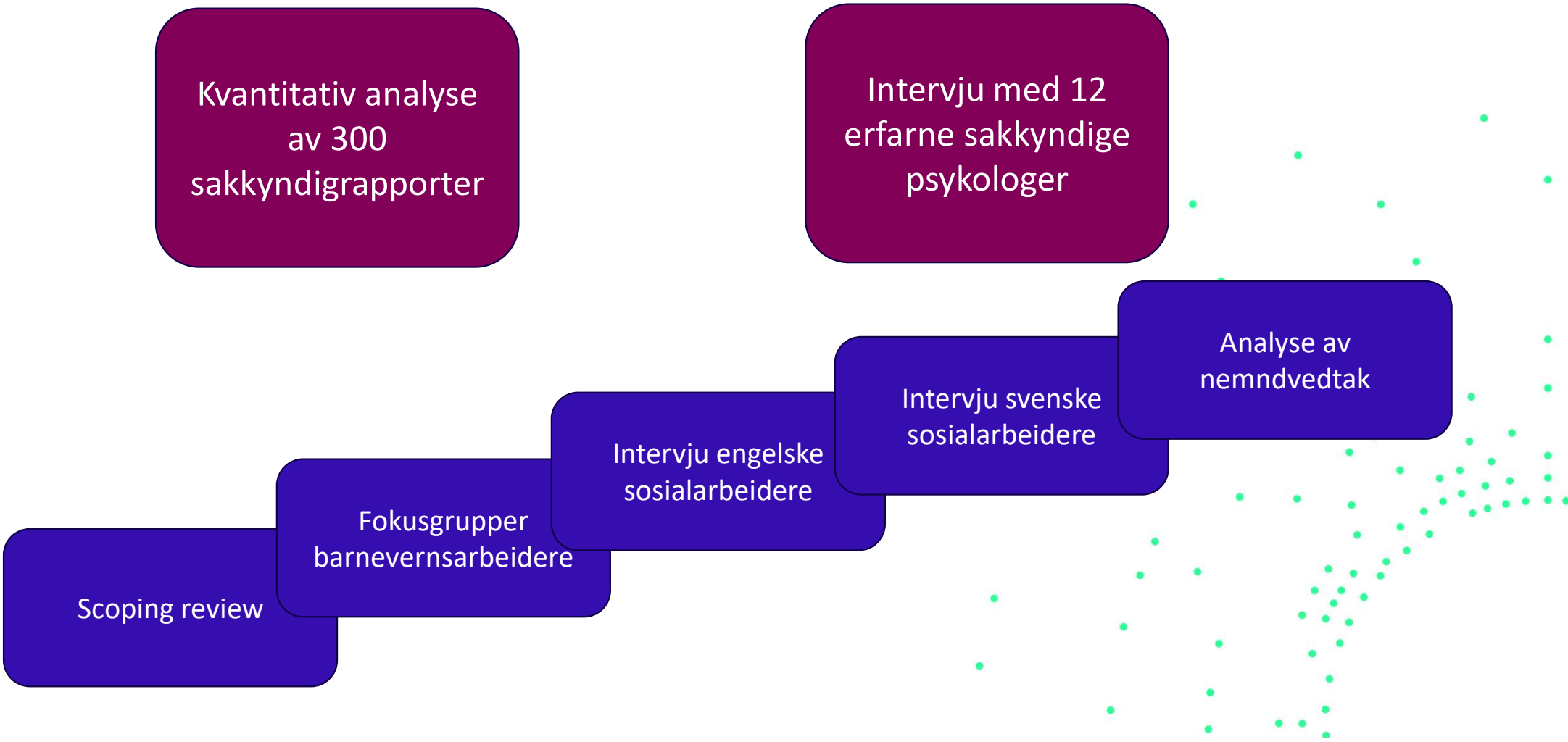
RVTS VEST

KARLSTADS UNIVERSITET

NORCE

RKBU Vest – Regionalt kunnskapssenter for barn og unge

Forskningsdesign

Kvantitativ dokumentanalyse av sakkyndigrapporter

300 sakkyndigrapporter fra BSK

150 «eldre»: 2010-2015
150 «nyere»: 2016-2022

150 innvandrerbakgrunn
150 ikke-innvandrerbakgrunn

Kodeskjema

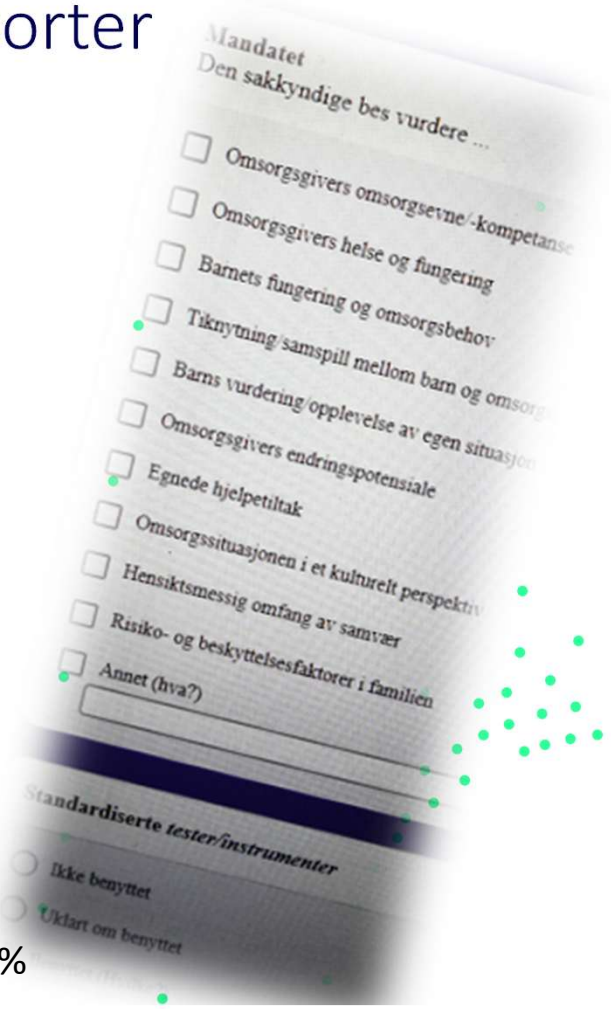
- Demografiske opplysninger
- Mandatet
- Utredningsmetodikk og -aktiviteter
- Tema i utredningen
- Konklusjon og anbefalinger

Oppdragsgiver:

Barnevernstjenesten	64 %
Fylkesnemnda	31 %
Andre	5 %

I mandatet:

Innhente barnets vurdering/opplevelse av egen situasjon:	12,6 %

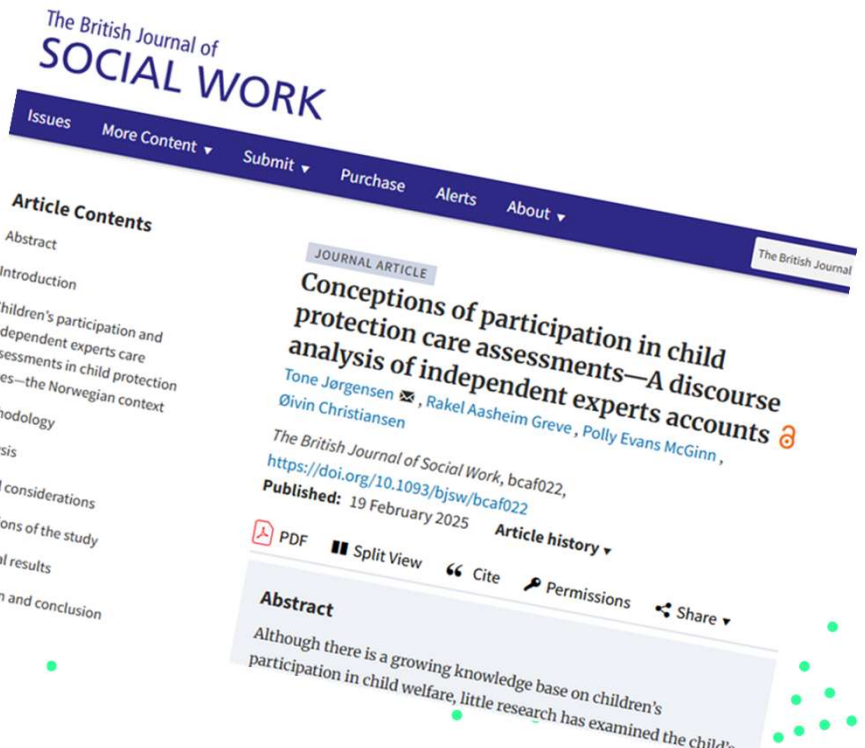

Resultater fra den kvantitative dokumentanalysen kommer her:

McGinn et al. *Children's voices in child welfare assessment. An exploratory quantitative study of children's participation in Norwegian child welfare expert reports* (in review)

Hvordan snakker sakkyndige om barns deltakelse i utredningene? En diskursanalyse

- Hvilke fortolkningsrepertoarer og hvilke posisjoneringer av seg selv og barnet?
- Intervju med 12 sakkyndige i 2021-2022
- Alle var kliniske psykologer
- 6 kvinner og 6 menn
- 9 hadde mer enn 20 års erfaring som sakkyndig

Beskytteren

Hvis det er et veldig utrygt, engstelig og redd barn, et barn som er åpenbart utsatt for press, og som er veldig stresset, så sier jeg ofte at - du har jo ingen plikt til å forklare deg eller svare på spørsmål fra meg. Hvis du vil kan vi prate sammen, og det er veldig fint for meg, og fint for andre og de som skal avgjøre saken, og fint for de andre voksne som er involvert i saken, og fint for deg også at du får sagt det du ønsker å si men du må ikke…

Etterforskeren

For mange tenåringer, er jeg jo bare barneverntjenesten. En ny barnevernsgreie. De er kritiske og kan være uhøflige og avvisende. De er redde for å få kritikk. De støtter foreldrene veldig.

- Hva gjør du da?

Jeg prøver bare å møte dem på det. Mange ganger får jeg ikke snakke med dem.

- Nei, da gjør ikke du noe mer med det?

Nei. Jeg kan gi dem alternativ, om de vil at jeg skal komme på skolen, kanskje: Nei, i hvert fall ikke på skolen. Hvis de ikke vil, så presser ... Prøver litt, men presser dem ikke. Har ingen hensikt. Jeg tenker det også er god informasjon. Ungene sin reaksjon. Ungenes meninger.

Tilretteleggeren

Og så bruker jeg litt mer tid på å bli kjent med dem, og være der, snakke med dem, leke med dem, eller bare være til stede, så de får brukt litt tid til å observere meg. De er jo ofte mer usikre, sjenerte, og ...

Det har vært mange inne fra før, og de er lei, kanskje. Jeg venter kanskje også litt før jeg spør dem om det viktigste ... Jeg merker på dem når de er klare, da. Men så må jeg ikke være for forsiktig heller, det er ikke det, men de må være klare, da.

Utrederen / ikke-terapeuten

Jeg snakker nok mindre med barn enn mange andre. ... Jeg skal ikke være deres hjelper, sånn at jeg er forsiktig ... og jeg mener at når voksne snakker med barn, så ligger det en løftestruktur i det. Sånn at jeg er forsiktig med å etablere en relasjon med barn som er så dyp at de føler at jeg blir en omsorgsperson for dem. Det mener jeg er et løftebrudd. Det snakker jeg om, at vi skal være forsiktige med hvor mange samtaler vi har, nettopp for at i det ligger det et slags løfte fra den voksne om at jeg tar vare på deg. Det er ikke jeg interessert i. Jeg er bare interessert i å vurdere.

Oppsummerende refleksjoner

- Sakkyndige snakker sjeldnere med barna i sine utredninger enn barnevernstjenesten
- Funnene sammenfaller med andre studier: oppfatninger om barns sårbarhet og begrenset nytte av deres informasjon avgrenser barns muligheter for å delta
- Alle instanser som har oppgaver etter barnevernloven, har en plikt til å gi barnet mulighet til å medvirke. Unntak i spesielle tilfelle (Veilederen s. 24).
- I alvorlige barnevernssaker er det mange som snakker med barnet
- Trenger vi en egen forståelse og tilnærming når formål og varighet for kontakten med barnet er avgrenset?

Publikasjoner fra prosjektet

Braarud, H. C., Evans Mcginn, P. F., Nordanger, D. Ø., Christiansen, Ø., & Mæhle, M. O. (2024). Expert reports: an empirical study of the use of attachment theory in expert assessments in Norwegian child protection cases. *Attachment & Human Development, 26*(6), 625–640. https://doi.org/10.1080/14616734.2024.2435006

Christiansen, Ø., Skjelvan, M.B., Greve, R.A., Samsonsen, V. & Jørgensen, T. Sakkyndiges innflytelse på vedtak fra barneverns- og helsenemnda. Tidsskriftet Norges Barnevern (in review).

Evans McGinn, P., Nordanger, D. Ø., Mæhle, M. O., Christiansen, Ø., & Braarud, H. C. (2025). Utilisation of a cultural perspective in child welfare expert assessments in Norway. *International Social Work, 0*(0). https://doi.org/10.1177/00208728241305444

Evans McGinn et al. (2025). Quantifying Qualitative Reason. Developing a Codebook for Quantitative Content Analysis of Child Welfare Experts Reports. Accepted *Social Work Research*

Evans McGinn et al. Children's voices in child welfare assessment. An exploratory quantitative study of children's participation in Norwegian child welfare expert reports (in review)

Greve, R. A., Christiansen, Ø., & Jørgensen, T. (2024). Social workers' perspectives on the role and function of independent experts in care proceedings in Norway: Contributions and devaluation. *Child & Family Social Work*, 1-10. https://doi.org/10.1111/cfs.13054

Greve, R. A., Jørgensen, T., Christiansen, Ø., Samsonsen, V. & Braarud, H.C. (2023). Independent experts in care order proceedings: a scoping review. *European Journal of Social Work*, DOI: 10.1080/13691457.2022.2155800

Greve, R.A., Persdotter, B., Christiansen, Ø., & Jørgensen, T. (2023). The Importance of Information Processing in Child Protection Cases - A Study of Social Workers' Integration of Other Professionals' Knowledge. *The British Journal of Social Work.* 2023;, bcad227, https://doi.org/10.1093/bjsw/bcad227

Jørgensen, T., Greve, R.A., McGinn, P.E., Christiansen, Ø. (2025). Conceptions of participation in child protection care assessments—A discourse analysis of independent experts' accounts. *The British Journal of Social Work*, 2025, bcaf022. https://doi.org/10.1093/bjsw/bcaf022

Nordanger, D., Mæhle, M. O., Christiansen, Ø., Jørgensen, T., Samsonsen, V., & Braarud, H. C. (2024). Sakkyndige psykologers refleksjoner om Barnesakkyndig kommisjons kvalitetssikrende funksjon. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening.* https://doi.org/10.52734/RCAI7291

Samsonsen, V., Aasheim Greve, R., Christiansen, Ø., & Jørgensen, T. (2024). Social workers' experiences of the use of experts in child protection cases: a comparative study from Norway and England. *European Journal of Social Work*, 1–13. https://doi.org/10.1080/13691457.2024.2364268

Høgskulen på Vestlandet

Les mere om prosjektet her:
https://www.hvl.no/prosjekt/2188414/

NORCE | RKBU VEST
Regionalt kunnskapssenter
for barn og unge

RKBU Vest er et kunnskapssenter i NORCE som utvikler, sprer kunnskap og kompetanse om barn og unges psykiske helse og barnevern.

Formålet er å styrke kvaliteten i tjenestene. **Målgruppen** er tjenester for barn og unge, barnehage og skole.

Besøk rkbuvest.no eller meld deg på nyhetsbrevet 👉

Gratis kurs og undervisning

Praksisnær forskning på barn og unge

Tjenesteutvikling

Implementering og evaluering av nasjonale program og tiltak